

vel. Debrecen a maga egészében menjen a haladás útján előre.

Ezen elvek mellett lehet lapunk a közvélemény helyes irányítója — jobbanmondva: ezek az elvek irányíthatják helyesen a közvélemény ezen organumát.

FELHÍVÁS

DEBRECEN SZABAD KIRÁLYI VÁROS
POLGÁRAIHOZ.

Polgártársak!

Súlyos kérdés merült a napokban felszínre városunk igazgatásában: a Hortobágy hasznosítása. E kérdés már évtizedek óta kísért, de annak helyes és úgy a város közönsége, mint ebben a nagyobb számot tevő gazdálkodó közönség érdekeinek megfelelő megoldása mind eddig nem sikerült. És miért nem sikerült? Azért, mert gyakran szakavatlan kezek is belenyúltak és a kérdés megoldását olyan irányokba terelték, amelyek vagy általában az egész közönség, vagy különösen a gazdálkodó lakosság érdekeit sérelmezték.

Ugyanez áll a Hortobágy hasznosítására kiküldött bizottságnak a napokban előterjesztett s mindnyájunk előtt ismeretes javaslatára is. Sőt a mostani javaslat, amely a Hortobágyból 12000 kat. hold és így az összes használható terület rész szántófölddé leendő feltörését és hasznosítását adja, ártalmasabb minden eddigi rossz javaslatnál, mert ennek határozattá emelése úgy a város egész közönségére, mint az egyes adózó polgárokra nézve kiszámíthatatlan kárral járna.

A Hortobágy városunknak egyedüli közlegelője. Ha feltörik, nincs legelő, nincs állattenyésztés, nincs földmivelés. Ha nincs földmivelés, pusztul az ipar, pusztul a kereskedelem, kenyerét vesztí az egész határban az ur is, a paraszt is, a gazda is, a cseléd is. Az ilyen pusztulás nemcsak a városra, hanem a környező vidékre is, mint mondják — a pótlódó csökkenését, hanem a város teljes elszegényedését jelentené.

Polgártársak! Háztulajdonosok, nagy- és kisgazdák, iparosok és kereskedők! Nem állhattok többé tétlenül és nem nézhetitek ölbe tett ke-

zekkel, hogy miként vesznek el lassan a város kincseit. És most, amikor a Hortobágy ilyen hasznosításával valószínűleg a város életeterejét akarják elmetszeni, mindnyájotoknak talpra kell állanotok és mint egy embernek tiltakoznotok a célzott okatlan merénylet ellen.

Ezért határoztuk el, mi alulírottak, hogy gyűlésbe hívunk össze titeket, melyet 1912. évi március hó 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a «Bika»-szálloda dísztermében tartunk meg. Gyertek el mindnyájan! Aki városát igazán szereti és annak jólétét — ami nekünk valamennyiünknek külön-külön is jólétünk — szíven viseli, az nem maradhat el. Hadd tüsssák a megjelentek nagy tömegében is, hogy a közérdek hamis hangoztatásával a valószínű közérdeket megölni nem lehet.

Debrecen, 1912. március hó 15-én.

Dr Révi Nándor, dr Kertész István, Polgári József, Rickl Antal, Vásáry András, Jóna János, id. Zöld János, Gyarmathy István, Szentesi János, Kertész Imre, Polgári Bálint, Rickl Géza, Kertész István, Czeglédy Gyula, Bányai Péter, Kertész János, Bakóczy Gábor, dr Ormándy János, dr Kovács József, Jóna István, Király József, Eklé József, Nyilas János, Mike Ferenc, Biró Pál.

A Hortobágy hasznosítása.

TILTAKOZÁS A HORTOBÁGY FELDARABOLÁSA ELLEN.

A GAZDASÁGI BIZOTTSÁG ÜLÉSE.

Fontos ügy hozta össze ma délelőtt a gazdasági bizottságot — a Hortobágy hasznosításának a kérdése. A gazdasági bizottságot sok igaztalan viad érte eddig. Azt mondták, hogy egyszerűen össze sem hívták. Ma délelőtt megmutatta a gazdasági bizottság, hogy elfogulatlanul, egyedül a közre való tekintettel határoz Debrecen város polgárságát annyira érdekítő ügyben: a Hortobágy hasznosításának a kérdésében.

A gazdasági bizottság nem zárkózott el attól, hogy helyes és módon hasznosíttassék a Hortobágy; de viszont tiltakozott a feldarabolása ellen. Tiltakozott az ellen, hogy 12 ezer katasztrális hold — tehát az egész használható legelő felszántassék és így Debrecen állattenyésztése végképpen elpusztuljon.

Higgadtan és okosan határozott a gazdasági bizottság. De ha már hasznosítsuk a Hortobágyot, de ne úgy ám, hogy csak a jötmények szedjék le a hasznosításnak a teffelét, a gazdaközönség kárára.

A hasznosítást úgy kell megcsinálni, hogy Debrecen minden rendű és rangú polgára, tehát a gazdák és — ennyit csak elárulhatunk — részesedjen a hasznosítás áldásaiban. Nagyon helyesen és okosan fejtették ki mindezeket a gazdasági bizottságon jelenlevő gazda polgártársaink: Polgár Bálint, Szentesi János, Jóna János és a többiek.

Az ülésről a következő tudósításunk számol be: Ma délelőtt 11 órakor tartotta meg ülését a gazdasági bizottság Medgyaszay Miklós tárnácsnok alatt a városháza nagy termében.

Az ülés elején Zöld József elnök ösmertette röviden a Hortobágy hasznosítására kiküldött ad hoc bizottság, valamint a jog- és pénzügyi bizottság határozatát.

Szentesi János szólt fel legelőszőr a tárgyhöz. Kijelenté, hogy elvből nem ellenzi a Hortobágy hasznosítását. Hasznosítani kell a Hortobágyot, de tizenkét ezer holdat nem szabad csak úgy kiszakítani belőle. Hadd küldje le a földmivelésügyi miniszter szakközvegeit és azoknak a javaslatát kell aztán fontolóra venni. Komoly hasznosítási propositióba szívesen bele megy a gazdaközönség, de tiltakozik a Hortobágy hasznosításának ellen. Ha hasznosítani kell belőle 12 ezer holdat, tönkre menne Debrecen állattenyésztése, pedig már most is nagy a húsdéragság. Mi lenne akkor? Aztán meg mi jogon történe ez a feldarabolás?

Szántó Győző reflektál a Szentesi szavaira

Rögtön a les ásásához joztam. A sekély víz szélében ástam egy fekvő lest, de úgy, hogy a gödörből kikerült földet a vízbe szórtam, nehogy valami változást észleljenek a darvak a területen.

A legdör feneke vizes volt, azért a víz által partra vert szememet vackoítam magam alá, aztán összes szerelvényeimet elhelyezve, végig feküdtem a gödörben. A bibicék rettenetesen sivalkodtak és csapdostak körülöttem addig is, míg ástam, de még akkor is, mikor én már fekete szűrőm alatt szép csendesen feküdtem a legdörben. Folyton ébren igyekeztek tartani azt a rémséges sokféle vízi madarat, amely a körülöttem elterülő vízben tanyázott. A bibic az összes vízi madarak közös rendőrsége s feladatát lelkiismeretesen, de roppant szemtelenséggel teljesíti. Csap olyan lármát és javszékelést, hogy égnék-földnek nehéz halgatni.

No de végre is úgy félnyolc óra tájban elcsendesedtek. A kacsák épen megkezdtek esteli huzásukat, mikor az udvari határ felől a darvak gru-gruja felém hangzott. Lesgödöröm már ekkor felmedvesedett, vízben feküdtem, a fekvésem egyébként is komisz volt, a türelmem már-már elfogyott, de amint ezt meghalottam, úgy megnyugodtam, mint a jöltartott és jó pólyált csecsemő a bölcsőben. És bár alvásról szó sem lehetett, mert minden izem fájt s ha megmozdultam, a testemhez mindig hideg víz csapódott, mégis az a tudat, hogy a darvak itt vannak a közelben, minden kinszenvedésemet elvisszelhetővé tette.

Nem láttam semmit, csak a várva-várt madaraknak a hangját hallottam s ez nekem elég volt. Különbben ezenkívül élveztem: azt az isteni zenét is, amely a vízvadászok fülebe kelemesebben cseng, mint bármiféle muzsika; élveztem azt az ezer és ezer torokból jövő brekegést, amit a békák produkálnak, azt a sárogást, rikácsolást, füttyöztést és kercegetést, amit a kacsák sokféle fajtája hallat, azt a sok kenetien-talicskatologatást, amit a rémsok szárcsa megereszt. Gyönyörnek ez magában véve is sok, hát még mikor egy-egy elévedt gerincbe gárgázolok, vagy egy-egy otárh pap basszus-hangon bele vakkant, nem is szólva a nádi bika tekintélyes bömböléséről.

Igy telt el az éjszaka. Végre szűrőmü kezdet a hajnal. Izgatottan lestem a tájat, de még nem láthattam messze. Pedig már nagyon ideje lett volna, hogy elhagyhassam fekvőhelyemet, mert egy izem se volt helyén; kimeredt minden tagom. Soha még ilyen hosszú hajnalom nem volt, pedig sok éjszakát töltöttem zord téli időben is lesben.

Lassan-lassan mégis világosodott, de még mindig csak kis területet láthattam be. Mindössze két rossz szárcsa kínálta lővérsre fekete testét, de persze megvettem őket.

Végre szépen megvirradt, beláttam az egész Mákos-porongot, de a darvaknak semmi nyoma. Csend mindenfelé, csak a falvak felől hallik a kanászok kúrtyava s a csikósok és egyéb pásztorok ostorpattogása. Körülöttem a víz szélén a sok vad madár szárnya alá dugott csőrrel alussza a halmat. Ez rendes szokásuk a vad-

madaraknak. Ha egész éjjel mozogtak és lármáztak is, reggelre mindnyájan elpihennek. A darvak pláne összebujnak és a szó n zoros értelmében horkolnak is, a daruvadászok ilyenkor szokták őket meglepni.

Az ostorpattogás egyre közelebb hallik. Egy-egy zöldfejű gácsér felemei a fejt és figyel, a közeledő zajra a többi is egymásután felüti a fejt. Látna az általános ébredést, magam is jobban figyelek, lesgödörömből óvatosan kiemelkedtem egy kissé — s im előttem az isteni látvány: a két daru néltóságteljesen lépked előttem mintegy 150—160 lépésnyi távolságban.

Ettől kezdve a szeremet le nem vettem rólu, lestem minden mozdulatukat. Jól láttam, hogy minden két-három lépésnyire megállottak, lelenyultak a földre, majd hátravetett csőrrel babrálták toliáikat, hosszú nyakukat sürün felnyújtogatták s áldogálták. Látszott rajtuk, hogy figyelnek. Engem nem vettek észre, mert lassan-lassan közeledtek felém.

A kongatás egyszer csak nagyon közlelről kezdett hallani. Észrevettem, hogy a ménes egyenesen a Mákos-érhez közeledik Nagybjom felől. Ez eleinte nem nagyon izgatott, sőt örültem neki, mert tudtam, hogy a porongra nem bocsájtják be a ménest. Azt hittem tehát, hogy csak az ér széléig jön most is. Minthogy pedig velem szembe közeledett, azt vártam, hogy a darvak még inkább fognak felém húzódni.

Eleinte így is ment a dolog, egészen meg voltam elégedve, mert már csak mintegy 110—120 lépésnyire voltak tőlem a darvak.

Nagy Sándor

szokpréz

Debrecen, Péterfia-utca 46. (WOLFF-PALOTA.)

Készít legizlesebben mindenféle **tortákat, formafagylalt, Parfait.**

Ajánlja friss süteményeit. Tea-sütemény állanóan frissen kapható. Friss bonbonok és hűsítő italok.

A termelés szükségességét fejtegeti. A Hortobágy nagy, de kiaknázatlan kincs. Szükségesnek találja a 12 ezer hold kihasítását, de az állattenyésztés érdekeit szem előtt kell tartani.

Jóna János szerint a Hortobágyt éppen a kihasítandó 12 ezer hold a hasznavehető része. A többi szikes föld nem sokat ér. Azt mondják, hogy a szikes föld is jó legelőt fog adni. Ez nagyon is kétséges kérdés. Javítani kell először a szikes földet, hogy teremhessen legelőt. Ha kihasítanák a Hortobágyt legelőtadó 12 ezer hold földjét, akkor tönkre menne egy csapásra Debrecen állattenyésztése — ami végzetes lenne Debrecen többi polgárára is.

Poigári Bálint a debreczeni gazdáikodásról beszél. A mi gazdáikodóink nagyon is számot vetnek a körülményekkel; tudták, hogy mit cselekszenek, amikor épségben fenntartották a Hortobágyot. A Hortobágy klímája olyan szerencsétlen, hogy mostani állapotában még legelőnek sem alkalmas. Amióta lecsapolták az ecsedi lápot, a Berettyó mocsarát, amióta nem önt ki a Tisza, valóságosan hasznavehetően a Hortobágy. Ezen segíteni kell, de nem úgy, hogy éivesztjük a megmaradt használható közlegejőket és semmit se kapjunk érte cserébe. Százazretket dobott ki eddig már a város haszontalan dolgokra, sokszor cselekedtek könnyelműen: de most meg kell gondolni ezt a nagy lépést. Nagy hibának tartja, hogy a Hortobágy hasznosításának a kérdésével hozzá nem értők foglalakoznak. Tessék csak megvárni a szakemberek javaslatát. A gazdaközönség tudja, hogy mit cselekszik. Azt mondják eddig a gazdasági bizottságra, hogy kerékkötő, és lám, most ennek a bizottságnak kell a város kátyuba jutott szekerét kiségetni.

Hasznosítsuk tehát a Hortobágyot, a gazdaközönség és a város javára.

Publig Ernő szerint is egyesíteni kell a város érdekét a gazdák érdekeivel. A szakértők véleményét mindenesetre meg kell hallgatni a kihasítás előtt. Ne csak elméleti tudósokból áll-

janak aztán a szakértők, hanem gyakorlati gazdákból is.

Poigári Bálint: Nem a János és Márk Endre hanem a szakértők véleménye előtt fog meghajolni a gazdaközönség!

Rickl Antal, Aufricht Vilmos, Reitz főállatorvos és többek hozzászólása után a gazdasági bizottság elhatározza, hogy elvben hozzájárul a Hortobágy hasznosításához: a hasznosítás iránti kéntjére nézve pedig majd akkor tesznek előterjesztést, ha a földművelésügyi miniszter kiküldöttjei szakértő véleményét adnak. Ezzel az ülés véget ért.

A kereskedő ifjak társulatának hazafias ünnepélye

Tegnap tartotta a debreceni kereskedő ifjak társulata és dalköre hazafias ünnepélyét a kereskedelmi tanintézet tornacsarnokában. Az ünnepélyre igen díszítve és nagyszámu közönség gyűlt egybe, amely rendkívüli érdeklődéssel és tetszéssel hallgatta az ünnepély keretébe beillesztett műsor minden egyes számát.

A műsor első számául ünnepi nyitányt játszott Rácz Károly zenekara. Aztán igen tartalmas előki megnyitót tartott Winckler Márton. A dalkör nagy htaással előadott «Csak magyarok legyünk» című éneke után dr Király Péter emlékbeszéde következett, amelynek fenkölt szárnyalásu hangja, magvas, értékes tartalma magával ragadta a közönséget. Az emlék beszédből itt adunk egy pár szép részletet:

Minden nemzetnek megvannak a maga nemzeti ünnepnapjai, amelyekhez nagynevezetességű események emlékei fűződnek.

Emberek, népek és nemzetek ünnepnapjai akkor is, ha örömi, akkor is, ha bánat és keserűség tölti el lelküket.

Nincs ezen a világon, nincs talán egyetlen élő nemzet sem, rajtuk kívül, amelynek anyagi igazi oka lenne busulni és örülni — sirva nyi igazi oka lenne nekünk — — — De ez nem vigadni — mint nekünk — — — De ez nem minden időben volt így. Voltak idők, amikor

ez a nemzet a maga egykapatával és erkölcsi tekintélyével egy-egy kifűzött nemes cél megvalósításáért fenkölt és öntudatos egyetértéssel tudott dolgozni, küzdeni, fáradni, harcolni, vérezni, s a nemes munkának és becsületnek törekvésnek jutalma nem is maradt el: — a gondviselő Isten az igazi és örvendétes sikernek, a jólétnak és meglegedésnek áldásaival halmozta el a magyart. Fegyvereit és zászlóit a csatateren győzelem, diadal és dicsőség kísérte, mezőinek felszántott tarázdáin pedig az istenáldás bősége jutalmazta meg a földműves emberek fáradságos munkáját.

Az élet és a sors megpróbáltatásának minden gyötrelmét el tudták viselni és annak súlya alatt sohasem roskadott össze ez a nemzet — — — Pedig hej! mennyi keserű megpróbáltatásnak voltunk kitéve! — — — Boldog Isten! mennyi megpróbáltatásnak!

Ha volt valaha nemzet, mely az egyetemes emberiség — legkiváltképp a keresztényvilág jövőléért áldozatokat hozott — soha semmivel vissza nem fizetett — vérgisértő hálátlanul sággal viszonzatlanul hagyott áldozatokat — vérenek, pénzének s vagyonának odapazarlásával — — — Ha volt valaha nemzet amely még halálra sanyargatva is tisztelni becsülni, szeretni tudta a maga ellenségét, mint a keresztfára felészitett s halálra gyötört Krisztus — — — Ha volt valaha nemzet, amely sohasem kérte számon az áldozatokat, amiket más nemzetekért meghozott: — a mi nemzetünk, a magyar nemzet mindig ilyen volt, mi is ilyen — — — Inkább százszor pusztulni, veszni hagyta a magyart, — semmint egyszer is elkívánta volna a másét.

Valahányszor a magyar nemzet összetartott mindig letaposta és porig aláza a züllött erkölcsű osztrák zsarnokuralmat. De valahányszor együttásközött meghasonlottunk, mindannyiszor az osztrák hóhéruuralom prédájává és áldozatává lettünk — — — Soha az osztrákok úgy meg nem tanították keztyübe dudálni, mint megtanította a magyar nemzeti honvédhadsereg 1848-49-iki harcaiban. Erre a derék, istenes cselekedetre az egyetértés és az összetartás tette képessé a magyart.

Az emlékbeszéd után kuruc-nótákat adott elő Horvay Pál nagy hatással, majd Balja Bertalan nagys ikerű szavalata következett. A mű-

Ekkor azonban az történt, amire abban az évben nem volt eset. A rakoncátlan csikók és fiatal lovak széles jökedvűkben nekirentek a víznek és betörték a Mákos-porongra. A kisebb csikók irég usztak is. A csikósok is bejöttek utánuk természetesen s rejtentő kongatással igyekeztek kihajtani a nekibogáztott ménest.

A darvak ekkor repülésre készültek. En pedig csak ezt vártam: s mikor megpillantottam a szárnyaik mozdulatait, fegyverem mindkét csövét egyszerre rájuk sűtöttem.

Jó fickók voltak a csövekben s örömmel láttam, hogy az egyik daru a lövés után lerogyott. Erre kiugrottam a lesgödörből s üres fegyveremmel szaladtam a daru felé. Midőn azonban mintegy 20—30 lépésnyire megközelítettem, addig erőlködött, hogy szárnyára kapott. Kényelmesen leülhettem volna, ha nem üres puskával szaladok vala utána. Így csak azt néztem nagy keservesen, hogy merre száll.

A sebzett darunak jobb lába töben volt elöve. Lógott és kalimpált a levegőben, amint repült. Nem messze repült, mintegy négyszáz lépésnyire leszállt a Poros-közön s leült a gyepre.

Persze igyekeztem utána. De nekem a Mákos-éren újra át kellett gázoynom, azonmódon, mint ahogy jöttem, azzal a különbséggel, hogy ezen a részen nem hónaljig, hanem nyakig ért a víz.

Nagynehezen kivergődtem a Poros-közre, ahol sebzett darum üldögélt. Miután felöltöztem, siettem a daruhoz. Izgatottságomban nem ke-

rülve, hanem egyenes irányban tartottam felé. Ez volt az oka, hogy mielőtt lehettem volna, újra szárnyra kelt a daru.

Ezzel a felszálásával már körülbelül 5—600 lépés távolságra birt repülni; sőt — azt hiszem — tovább is repült volna, de a Poros-közön levő legnagyobbik dombnak, a Potshalomnak repült neki s azon, a csücsköt 2—3 méterrel lejjebb, megüt.

Ha tőről kerülek, most megejthetem. De izgatottságomban akkor ez nem jutott eszembe s sűrűt egyenes vonalban törtetem utána. Így aztán az én darum, mikor már mintegy 200 lépésnyire voltam tőle, addig s addig vergődött felfelé, hogy a csücsköt a halom lejtőjén leereszkedve, újra szárnyra kaphatott. Tizenöt-husz méter magasságban huzott le a rétre.

Nagy busan, ázottan, sárosan és fáradtan ültem le a három tetejére s úgy néztem, meddig száll a daru. Eieég messze ment, de azt jól ki lehetett látni, hogy egyre gyengült, mindig lejjebb eseredett. Mire a réthez ért, már alig tudott a nád fölött pár arasszal fölül emelkedni.

Végre bezuhant a nádrengetegbe. Az udvari réten a rucás-ut (hajót, nem: kocsit) közepében esett a nád közé, 40—50 lépésnyire az utól. Ide már nem követhettem a nagy kimerültség és a nagy víz miatt.

Hazatértem nagy busan azzal az eltökélt szándékkal, hogy miután kipihentem magamat, másnap kimegyek a rétre s felkeresem. Azonban gyerekek tervez, apa végez. Még akkor csak husz éves voltam. Apám szigorúsága

másfelé parancsolt s így fe kellett mondanom sebzett darum fekereséséről.

Hetekig busiakodtam muatta s álomban egész éjjel kerestem a szép darut. Világosan látam álomban, mint nyulik hosszú, éietelen nyaka és csőre a víz fenekére, a két nagy szárnya pedig a tövén levő gyönyörű tollakkal, riként hínbátózik a vizen.

Némi enyhületet nyertem aztán egy hónap múlva. Meglátam az éimom folytatását a Tóth Jóska kalapja mellett. Ez a fiu gulyásbójtár volt az apja mellett az udvari réten. Egy kis doiga akadt nálunk az én vadászatom után egy hónappal. Nagy helykén jött be a kapun, mert 4—5 nagy darutól tengett a kalapja mellett. Amint jobban megnéztem a tollakat, észrevettem, hogy kevés rajtok a pehely. Megkérdeztem: Jóska, hogy hol tett szert erre a kétes értékű kalapdiszre. Elmondta, hogy az udvari réten a rucás-ut mellett kóborgott az apjával és az öccsével s ott találtak egy szép nagy dögölt darut, temérdek nagy tollal. Csak az volt a kár, hogy a tollak sokáig áztak a vízben s így korhadni kezdettek. Megosztottak a zsákmányon. Az apjának jutott a legtöbb, körülbelül tíz darab. Azok valamivel épebbek is, mint az övéi.

Kezembe vettem a Jóska kalapját s megstegattam rajta a tollakat, amelyek az enyemek is lehettek volna — s amelyek soha sem jutottak volna ilyen éirvahodott állapotra, ha én ekkor annyira ki nem merülök.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle Használatra valódi áldás gyomorbetegségek, szék-szűkülésben szenvedőknek. Kapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

gyógyaszerként és jobb fűszerekként.

az elrontogymorot 2-1 óra alatt teszes en rendhözza

sor utolsó pontjait a dalkör elénekelte a Hymnuszt.

Műsor után társas összejövetel volt az Angol királynő fehér termében, amelyre szintén igen sokan gyűltek egybe s amely mindvégig a legjobb hangulatban folyt le.

Az evangyéliumi keresztyén diákgyűlés.

Megjöttek a budapesti kiküldöttek.

Összejövetel a kollégium oratóriumában.

Ma vette kezdetét a két napra tervezett keresztyén diákgyűlés. A budapesti keresztyén diákegyesület küldöttsége, mintegy husz egyetemi polgár tegnap délután érkezett meg Debrecenbe Rényi Béla mérnökjelölt, a Budapesti Evangyéliumi Diákegyesület elnöke vezetésével. Kinn az állomásán Nagy István szenier fogadta a megérkezőket és kalauzolta be a városba.

A két napos diákgyűlés programja értékes számokban gazdag.

A nyári nagyobb szabású diákkonferencia megbeszélésén kívül célja lesz a debreceni diákszövetség munkájába belevonni.

A ma esti ünneplés diákgyűlésén, mely a zsfokásig megtelt főiskolai oratóriumában folyt le Nagy István főiskolai szenior üdvözölte a budapesti kiküldötteket. Hálás köszönetét fejezte ki a debreceni kollégium nevében azért a fáradhatatlan buzgalomért, melyet az egyesület tagjai elkövetnek a diákszövetség eszméjének minél szélesebb körben leendő elterjesztésével. Kívánta, hogy a budapesti egyesület debreceni szereplése is meghezozza a kívánt sikert, vigye közelebb a lelkeket a Krisztushoz.

Ezután Rényi Béla mérnökjelölt beszélt látogatásuk céljáról. Örömmel jött el barátjaival ide Debrecenbe, hogy fölkeresse az öskollégijainak szíves baráti köszönetét. Elmondja, hogy látogatásuk célja az, hogy itt a helyszínen tárgyaljon a debreceni ifjúsággal a nyári nagy konferencia módozatairól. Ezeknek a diákkonferenciáknak az ifjú lélekre nagy hatásuk van. A debreceni ifjúságnak pedig nagy szüksége van a diákszövetségek nemes eszméire. A főiskola nagy átalakulásának küszöbén kell belevinni valami oly eszmét a diákságba, amely az egykori debreceni ifjúságot megóvjaa az erkölcsi súlyerdéstől.

A debreceni főiskola ifjúságának jóindulatát is pártoló közremunkálását kérte még az előadó a nyári konferencia előkészítő munkájához.

Ezután a budapesti kiküldöttek közül az egyes fakultások halgatói nyilatkoztak a keresztyén diák mozgalom jelentőségéről, nagy erőt találva annak eszméjében s óriási hatást jótólva az ifjak életében az egyesületnek.

Végül Victor János a Magyar Evangyéliumi Diákszövetség országos titkára tartott gondos tanulmányra valló előadást: Jelenkori áramlatok diákságunkban» címmel.

A holnapi befejező összejövetelek sorrendje a következő:

Délután 2—5-ig kedvező idő esetén séta a Nagyerdőre. Indulásra találkozás 2 órakor a szeniori hivatalban. A szabadban gyűlés, melyen Szónyi Sándor bölcsészettanhalgatónak, — a BEKDE titkára beszámol a liverpooli diákkongresszusról. Este fél nyolc órakor diákgyűlés az oratóriumában. Tárgya Victor János előadása: «A XX. század diáksága és a biblia.» Az előadást eszmecsere követi. Ezekre a gyűlésekre minden főiskolai halgatót diáktársi üdvözléssel meghív a rendezőség.

A fenyegető levelek.

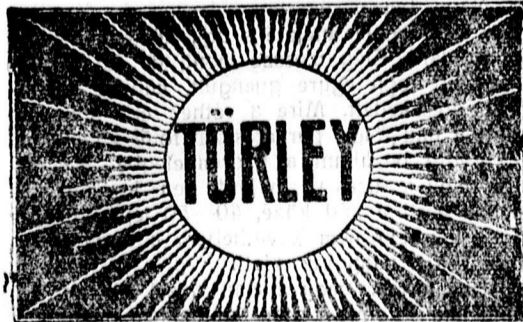
A szobaur váltója.

Még a múlt év október havában történt, hogy Pásztor Gyuláné heigbái lakosnő fenyegető leveleket kapott. A levelek írója egy Dudinszky Miklós nevű hivatalnok volt. Ez a fiatal ember Pásztornénát lakott volt alibérletben hónapokkal a levelek megírása előtt. Mint szobaurnak annyira sikerült összebarátkoznia az asszonnyal, hogy az hajlandónak mutatkozott kisebb-nagyobb szivességekkel is tenni már neki. Egy ilyen szivességi eset forgott fenn akkor, amikor Dudinszky arra kérte az asszonyt, — a kinek vagyona is volt — hogy írjon alá egy — váltót. Pásztorné nem tagadta meg a fiatal embernek ezt a kérését, dacára annak, hogy az általa aláírt váltó 3 ezer 100 korona értékű volt. Az asszony azonban azt remélte, hogy Dudinszky — mint ahogy megígérte is — rendezni fogja majd a lejárat alkalmával a kérdéses váltót.

A dolog azonban egész másképp történt. Eljött a nap, hogy a bank megóvatoltatta a váltót, mert Dudinszky nem rendezte. A fiatal ember, aki időközben elkötözött Pásztorektől, ebben az időben sokat vesztett a kártyán s ennek következtében nem tudta előkeríteni a szükséges összeget. Az óvatolástól azonban igen megijedt attól való féjében, hogy kellemtelenségei származnak ebből, egymásután két levelet küldött Pásztornénának, amelyben arra kérte, hogy rendezze ő a váltót. A levelek kérelemmel kezdődtek, de fenyegetéssel végződtek. Dudinszky az asszonyt megfenyegette, hogy elárulja őt a férjének és szülőinek az esetben, ha netalán nem rendezné a váltót. Pásztorné nem iiedt mer a fenyegetéstől, megtagadta a váltó rendezését, sőt ezeket a leveleket egyenesen a királyi ügyészség kezéi közé juttatta.

A debreceni kir. törvényszék ma tárgyalta ezt az ügyet. A főtárgyalás folyamán igen érdekes intimítások kerültek napfényre a Pásztor Gyuláné és Dudinszky közötti barátságra vonatkozólag. Kiderült az is, hogy tulajdonképpen Dudinszkynek a gyanakvó férj egyenes felszólítása: a keltől a lakásból elmennie.

A kir. törvényszék különben bűnösnek mondta ki Dudinszky Miklóst és pedig zsarolási kísérlet vétségében. Tekintettel azonban fiatal korára, büntetlen előéletére és végül arra, hogy a zsarolás maga nem történt meg, csupán annak kísérlete, őt csupán 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet élen úgy az ügyész, mint Dudinszky fellebbezett.

Bächer, Melichar, Johnston gépgyárak

fióktelepe kizárólag Ráhrer Sándornál, Debreczen, Piac-u. 43. (a Dreher mellett)

Egyedül itt kaphatók: A modern Avery Junior tengeritermelő eszközök. — Az eredeti Melichar UNICUM DRILL vetőgépek, legújabb szabadalmu kules nélküli beállító készülékkel és rögzített csoroszlyacsavarokkal. Az eredeti amerikai Johnston kévelkötő aratógépek, a Bächer acélekék és könnyű kettősekék, a hullámos „IMPERATOR” soros műtrágya vetőgép. — Övakodjunk silány utánzatoktól.

SZINHAZ.

Ma este kisbérletben: LEÁNYVÁSÁR.

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: «Rablólovag», színház. Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: «Leányvásár, operett. Kis bérlet.

Hétfőn: «Györgyike drága gyermek», színház. Ujdonság.B) bérlet.

Kedden: Györgyike drága gyermek, színház. C) bérlet.

Szerdán: Györgyike drága gyermek, színház. A) bérlet.

Csütörtökön: Leányvásár, operett. B) bérlet.

Pénteken: Arror, a pénzügynök, bohózat. Ujdonság. (Piros színlapos.) C) bérlet.

Szombaton: Amor, a pénzügynök, bohózat. A) bérlet.

Vasárnap délután: Csokon szerzett kölcsön, énekes bohózat. Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Arror, a pénzügynök, bohózat. (Piros színlap.) Kis bérlet.

Vasárnapi előadások. Ma két előadás lesz a színházban. Délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal Biró Lajos kiváló színű-ujdonsága, a Rablólovag kerül színpadra elsőrangú kicisztással. Este rendez helyárrakkal a népszerű Leányvásár lesz műsoron az első kicisztással. A színházban Zilahyné S. Vima, Borbély Lili, Máté Gyula, Falusi István, Ligeti, Dési és Békési játszanak nagyobb szerepeket.

Györgyike drága gyermek. Hétfőn szenzációs ujdonságot hoz színpadra a debreczeni társulat. Szomorú Dezsőnek a «Györgyike drága gyermek» című pompás és nagy sikert arató ujdonsága kerül ez alkalommal színpadra, mely a Vig-színháznak kedvelt és állandó műsor-darabja. Az érdekes meséjű színmű próbáit Zilahy igazgató rendezte, aki nagy gondnal állítja be a darabot. Érdekes lesz a címszerep kettős kicisztása, melyet felváltva Vajda Ilonka és T. Csige Bőske fognak játszani. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

Amor a pénzügynök. A társulat legközelebbi ujdonsága az «Amor, a pénzügynök» c. piros-színlapos bohózat lesz, mely pénteken kerül bemutatásra. A pompás darabban sok kitünő szerep van. Szellemes és új eszméjével állandó kacagásban tartja a közönséget, mely bizonyára jól fog mulatni az eredeti francia bohózaton.

G. Szabó Gábor jelöltsége.

Szabó Gábor jelöltsége.

A nagylétei református lelkes állásra — mint értesülünk — 24 pályázati kérvény érkezett be az esperesi hivatalhoz a pályázati határidő lejáratáig: március 10-ig. Csak most alkothatunk jobban véleményt a pályázat eredményéről. Több szép minősítésű pályázó között legkitünőbb G. Szabó Gábornak, a debreceni gyűléseket igaz szerzetében részesülő püspöki képlánnak képesítése, akinek a gimnáziumi érettségi vizsgától kezdve minden bizonyítványa (alap-, klápláni-, papi vizsgán) kivétel nélkül a legelső fokozatu, — ami ritkaságszámba megy.

Nem csoda hát, hogy tanulmányai befejeztével tehetségét és szorgalmát főgm. s. tanári állással, egy év múlva pedig külföldi ösztöndíj adományozásával jutalmazta a debreceni főiskola és a kerület. Ez ösztöndíjjal időközben nyert még egy másik alapítvánnyal 1 évig volt

G. Szabó Gábor a berlini egyetem hallgatója, honnan visszatérve, a nagyváradi esperes olaj mellett szerezte meg — elsősorban tudományos képzettsége mellé — a gyakorlati egyházi élet s közigazgatás minden ágában azokat a gyakorlati ismereteket — amelyek párosulva tüzes, temperamentumos szónoki erejével s a legegyszerűbb hűvel szemben is egyformán nyájas, barátságos, előzékeny modorával s a familiájában szinte ősi hagyományként őrzött, töröl megszüntetett függetlenségi érzületével — (édesapja 48-as honvédtizedes, később apai református lelkész és híres függetlenségi vezérember volt) — s igazi lelképászorhoz illő lelkületével — mind ezek a tulajdonságok itt Debreczenben, a mi kálvinista Rómánkban is az egész gyülekezet szívét, szeretetét, nagyrabecsülését méltán meghódították a részére.

Nem tudhatjuk, hogy ki felé fordult a nagylétai szép gyülekezet hajlandósága. De annyi tudunk, hogy ha nekik olyan papra van szükségük, akiben a kitűnő, tudományos és kipurított gyakorlati képzettség s szónoki rátermettség mindenképpen megbecsülő, puritán egyszerűséggel, a szívnek, a léleknek Istenért, hazáért lelkesítő nemes hevületével, a derekát semmi hatalomnak be nem adó, törhetetlen elvhűségével és fiatalos munkaerejével forrott össze — ha ilyen papra van szükségük, akkor a maguk emberében találtak rá G. Szabó Gáborban, akit különben Debreczen országos hírv. püspöke: dr. Baltazár Dezső is a legmelegebb szeretettel ajánlott.

UJDONSÁGOK

A HORTOBÁGY

hasznosításának a kérdése a mai nap eseménye. Két tábor áll egymással szemközt: azok, akik a Hortobágyot feltétlenül, vízön-vízen keresztül «hasznosítani» akarják és azok, a kik okosan fogják ezt megcsinálni. Debreczen polgárai osztály- és érdekkülönbség nélkül a Bika dísztermében ma délelőtt tartják impozáns nagygyűlést.

A polgárság jogainak és érdekeinek elsőrangú védőit állítja a pódiumra. Király József bírtokos okiratokkal, régi rendeletekkel és határozatokkal támogatott történelmi adatokat olvas fel arra nézve, hogy ki a Hortobágy és kit illet annak a haszonélvezete.

Kirívó bizonyossága lesz ez annak, hogy a városi tanács és a Hortobágy erőszakos «hasznosítói» milyen eszközöket használnak, hogy a város polgárainak nyugalmat fűdulják és a közérdeket sértő terveiket érvényesítsék.

A gazdasági akadémia egyik tudós tanárát fogja kiküldeni, hogy a gazdasági tudás biztos fegyvereivel támogassa a mezőgazdasággal foglalkozó polgártársainak igazait.

Dr. Révi Nándor ügyvéd, városi ügyeink közismert szószólója nagyszabású beszéddel fogja a polgárságunk egész egyetemének az érdekeit megvilágítani.

Végül dr. Kertész István határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a Hortobágy hasznosításának egyedüli jogos és céltudatos formája az állattenyésztés fejlesztése érdekében való hasznosítás lehet, de feldarabolása ellen a polgárság egész erejével tiltakozik.

Csunya játék fog lefolyni a polgárság akaratának az igazi megnyilvánulásával egy időben: a kisgazdák és iparosok figyelmét akarnák elvonni a nagygyűléstől ravaszul, azzal, hogy ugyanazon időben más helyre hívják meg név-

telen jóakarók gyűlésre őket. Ez a meghívás nem az igazságért, hanem a pártoskodás színteréért keli a másik gyűlést egybehívóknak.

Azon ráfogásokkal szemben, mintha a Bika dísztermében 20—30 gazda érdekeiről lenne szó, csak azon egy példát említhetünk fel, hogy a múlt évben a hortobágyi «faluvégheimi» gyűlésben 119 háztulajdonos és lakó neve alatt 151 gazda és 20 cseléd leveleit összesen 1290 darab jószágot. Az ugyanott legelő némesben 123 háztulajdonos és lakó nevén legelt 150 gazdának és 2 cselédnek 518 darab lova.

Megdönthetetlen adatok ezek annak a megvilágítására, hogy a nagygazdák és nagybirtokok nem ajánlották ki maguknak még ideig a Hortobágyot és a kisgazdák nagy tömege meg mindig sokkal több hasznát veszi a közlegetőnek, mint az a bizonyos egy-két nagygazda.

A kisgazdák bizonyosan tudni fogják, hogy mennyire érdekükben áll a közlegető sértetlen fenntartása, sőt az állattenyésztés érdekében való hasznosítása.

Vasárnapi ismétlések. Vasárnap a református templomokban prédikálni fognak: a Nagyléptombban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Igyártó Sándor s. lelkész, 11 órakor Baltazár Dezső dr. püspök, a Kossuth-utcai templomban Polgár Gyula s. lelkész, az Ispótlaj-templomban Szele György lelkész. Városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Homokkerti imaházban Boér Károly vallásokr. lelkész, Csapókerület imaházban Kovács János vallásokr. lelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál.

Gyűlések a református egyháznál. Tegnap délután 3 órakor az újszántói földes- és mezei tulajdonosok megállapítására, 4 órakor az Arpad-téri templom orgonájának ügyében kiküldött bizottság és fél 5 órakor a parochiális bizottság gyűlésezett az egyház tanácstermében.

Március 15. Tiszaszentimrén. A tiszaszentimrei Kossuth-dalkör szépen sikerült ünnepséget rendezett a gazda-kör helyiségében a március 15-ike emlékeztetőre. Debreczenből Fehér Bertalan teológus, a kántus kiküldött vett részt, aki szépen csengő tenor-hangjával magyar dalokat adott elő s ragadta tapsra az ünnepélyen résztvevőket.

A Csokonai-körből. Felkértem mindazon pályázókat, akik a Telegdi-Kovács-féle színtéri-pályázaton részt vettek, szíveskedjenek f. hó végéig visszatérni. Debreczen, 1912. márcz. 16. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

Szabad Iskola. A Szabad Iskola előadásainak folyamán f. hó 18-án, hétfőn délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében dr. Vág Sándor főreáliskolai tanár tart előadást a modern magyar líráról. Ismertetni fogja a néhány év előtt lezajlott irodalmi harcot, melyből a magyar líra megújulása került ki. Vázolni fogja a forradalom utáni líra fejlődését és a XX. század folyamán Ady Endre megjelenését. Be fogja mutatni Ady néhány köteteménél és hatását a líra átalakulására. Ezenkívül sorra kerül még egy-két költő a modernek közül. Az irodalom barátjait méltán érdekli előadásom szívesen látja a közönséget a Szabad Iskola vezetőségére.

Eljegyzések. Dul Sándor—Káik Ilonát. Z. Esterstein Mór—Ehrenfeld Bertát, Szatoki Antal—Kardos Margitot, Katona Mihály—Papp Juditot, Ujj János—Szörfői Mária, Adám András—Ipacs Mária, Kádár József—Kovács Juditot, Rácz Károly—Bodnár Mária, Fehérvári Imre—Pseniczka Jozsefát, Kovács Imre—Dien Mária eljegyezte.

SALVATOR

kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajknál, kösvényéknél, cukorbetegségnél, vörhenyéknél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható drágyvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Satnya-Lipócai Salvatorforrás-vízvezeték Budapest, V. Rudolf utca 8.

Forman nátha ellen

Hatása meglepő! Szelence ára 40 fillér

Marólugot ivott. Somogyi Mária tizenhat hónapos kis leány szüleinek Kékes-utca 54. számú lakásában ma marólugot ivott. Egyáltalán nem is sejtjük, hogyan jutott a kis leány a marólughoz. Valószínűnek tartjuk, hogy Somogyiék nagyobbik leánya készítette ki a marólugot. Ezt a marólugot feltűve látta meg a gyermek s itta aztán ki. A kis Somogyi Mária a mentők szállították el, aki még a mai nap folyamán meghalt.

Meghívó. F. hó 17-én, vasárnap délután 3 órakor az Ipartestület dísztermében előadást tart az általános választói jogról dr. Jászi Viktor jogakadémiai tanár ur, a Patronázs-egyesületről Csiky Lajos tanár ur. Tisztelettel felkérjük iparos társainkat és az érdeklődőket, legyenek szívesek az előadáson minél nagyobb számban megjelenni. Az Iparos-kör elnöksége.

Arnyai Mihály Ferenczy. Az Intim-színpad (Remény-kávéház, Simonffy-u.) műsora ma egy számmal gazdagabb, ugyanis Arnyai egy büntetés persziflázis keretében fogja a Bonbonnier cabaréban vendégszereplő Ferenczy Károlyt az országos hírv. színművészt caricaturálni. A Vig-színház illusztris művészenek caricaturázásával Arnyai már Budapesten szerzett elvitázhatatlan érdemeket. Arnyai Károly ma színre hozza «Hogyan rendez Reinhard», Satyr pompás bohózatát, amely a budapesti Royal Orfeumban szenzációs sikereket ért el.

Kerner József hangversenye. Kerner József helybeli zenetanár f. é. március hó 21-én, délután 4 órakor, a helybeli r. k. főgimnázium nagytermében, kiválóbb és haladottabb zongorista és énektanítványaival hangversenyt rendez, amelynek műsora a következő: 1. Béni F.: Nipsachen. Előadja zongorán Zádor Mária k. a. 2. Weber C. M.: Egyveleg a büvös vadászból. Zongorán előadja Morvay Margit k. a. 3. Pacher op. 29. Mazurka. Zongorán játssza Varga Ella k. a. 4. F. R. Kücken: «Ave Mária.» (Duette.) Éneklék Voith Ilona és Ormós Anna k. a. 5. Veber C. M.: «Rondo brillant.» Zongorán előadja Srionyi Erzsébet k. a. 6. a) Tartuay (Heine Lieder): «Mir träumte...» b) Schubert F.: «Der Neugierige.» Éneklék P. Nagy Irénke k. a. 7. Schullhoff: «Galopp.» — (Lesdur.) Zongorán játssza Voith Ilonka k. a. 8. Mendelssohn: «Gruss.» (Duette.) Éneklék az összes éneknövendékek. 9. a) «A Kakuk.» Abt F.-től. b) «Kautt Blumen» Mátyás Eugéntől. — Éneklék Ormós Anna k. a. 10. Chopin: «Impromptu.» Zongorán előadja Stenczinger Ida k. a. 11. Hauptmann M.: «Der Fischer.» (Terzett.) Ének, hegedű és zongorán előadják Lackó Margit k. a., Schuster József színházi karnagy és Kerner József zenetanár. 12. Kerner Jenő: «Rákóczi Stafétája», románc. Éneklék Voith Ilona k. a. 13. a) Abt F.: «Staccato» Etüd, b) Marchesi a Scala Chromatica. Éneklék Wespzrémy Lenczi k. a. 14. Mendelssohn: «Volkslied.» Éneklék az összes növendékek. 15. Kerner J.: «Daleringó.» Előadják az összes éneknövendékek a helybeli színházi zenekar szíves közreműködésével. 16. Chopin: «Lithauisches Lied.» Éneklék Wespzrémy Lenczi k. a. 17. «Sibels Aria.» — (Faust operából.) Éneklék zenekar kísérettel. Leitner Paula k. a. 18. Aria «Ördög Róbert»-ből. Éneklék Mandó Irén k. a. Kezdeté délután 4 órakor. Helyének 60 fillér. Allohely 30 fillér. Jegyek válthatók Antalffy József ur könyvtár kereskedésében, Szent Anna-utca 13. szám alatt.

Polgár Sándor orvos műszer-, kötszer- és sérvkötőgyára, mely 20 év óta fennáll, a legjobb thirnévnek árvendő cég, ahol minden a szakraba vágó cikket nemcsak a legújabb és legjobb áron, hanem a kor legújabb vívmányai szerint a legkétszerezésben elkészítve kaphatni. — Pecséttal, vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvos műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. szám. (Csak megadandó, mely tárgy szükségeltetik.)

— **Uj szanatórium a fővárosban.** Az Arénát előkelő negyedében, közel az Andrássy-utchoz egy gyönyörű, nagyarányu palota vont a megárára a járókelők figyelmét. Ma e szép épület utolsó dekorumképpen megkapta ragyogó, arany-betűs felírását: **PARK-SZANATORIUM** és zöld növényekkel, pálmákkal földiszítve adódott át hivatásának.

A **PARK-SZANATORIUM** a Liget szanatórium-részvénytársaság tulajdona. Az új szanatórium egy már fényesen vezetett, lüktető életű szervezet kötelekébe illeszkedik bele. E nagyarányu épületsoporthban gyönyörűséggel vezetett körül magam. Egy csodás, modern vár ez a főváross zivében, egy a maga lábán élő terület, amelynek saját villanytermelő telepe, kútja, hűtőkamrája, középponti konyhája van. Elragadtatással fejeztem ki már e fölött is Jakab László dr.-nak, a Liget-szanatórium részvénytársaság kiváló, közismert igazgató-főorvosának, aki annak idején a részvénytársaságot alapította. Ez új épület létesítésével a szanatórium-komplexum tökéletesítését érte el; az eddig is belgyógyászatra berendezett Liget-szanatórium megmarad továbbra is hivatásának, az új épület pedig sebészeti és urológiai intézet lesz. Bizonyos, hogy meg fog felelni céljainak, mert a hol emnyi okos és praktikus technikával tudják a saját szükségleteiket előállítani, ott bizonyára a betegek is meglik mindazt, a mire szükségük van.

Az új szanatórium vezető-főorvosa: **Milko Vilmos dr.**, az általánosan ismert jeles operátor, aki egyúttal a sebészeti osztály főorvosa, az urológiai osztály élén pedig **Lakatos Viktor dr.**, a fővárosban közismert és kedvelt szakorvos áll.

Az épület belsejében tett séta még jobban elragadott, szinte elvarázsolt mindnyájunkat, akik ott voltunk.

Gyönyörű magyar mintájú színes halból indul föl a hófehér mervénylépcsőház, tarka keleti szöngyével, pompás pálmaligetével csodáson gazdag és é intenzív hatást keltve. Óriási lift kínálkozik mindkét oldalon, betegszállításra is berendezve, de a lépcsőház oly csábító, hogy inkább gyalog megyünk. Az első emeletre érve, ugyanolyan színpompás halba jutunk, mint a földszinten, ahonnan jobbra és balra üvegfallal vannak elzárva a betegszobák folyosói. E szép színes és világos folyosókon csöndesen sunni lát egy-egy hófehér ruhás és főkötős ápolónő, tartózkodni a folyosón senkinek sem szabad, — nehogy a beteget zavaráják. A betegszobák az ideálja mindannak, amit e téren elgondolni csak lehet. Hófehér mosható itt minden, függöny, butor, huzatok, művészi szépségük mellett ragyognak a tisztaságtól. A beteg nyugalmáról, biztonságáról gondoskodik a központi fűtés, hideg és meleg víz, telefon, optikai jelzőberendezés, amely mellett nem kell jajgatnunk, hogy a szomszéd csönget, mert színes kis lámpák jelzik a folyosón, hogy valamelyik szobából kéri a személyzetet. A betegszobákból kitekintve a városi parkban találjuk magunkat, al belső szobák pedig a szanatórium gyönyörű kertjére tekintenek.

A legnagyobb csodálatot és bámulatot váltotta ki mindnyájunkból a harmadik emelet berendezése, ez az épület igazi fundamentuma. Itt vannak a műtőtermek. Látszik, hogy szakavatott emberek nagy körültekintéssel, biztossággal és ami nem utolsó: áldozatkészséggel rendezték be. Az orvosi műszerek egész arzenálját találjuk az előkészítő termekben. Négy hófehér óriási operáció-terem sorakozik egymás mellett, mindmegannyi fehér csempével burkolva, fénylő nikkkel és üvegberendezéssel s olyan fényesre sikált padlóval, ameyl tükörrel vetekedik.

A műtőtermek nagyszerű berendezésében sorakoznak az urológiai vizsgálatra szánt helyiségek. Ezerféle katéterek, hólyagvizsgáló tükrök és műszerek, főleg pedig szakavatott orvosi kezelés kínálkozik segítségére azoknak a betegeknek, akik álszeméremből hirdető kontárokhoz fordultak eddig.

E tökéletes berendezéshez járul még a fülészeti, gégészeti vizsgáló, fogászati, kozmetikai terem, hatalmas Röntgen- és kémiai laboratórium. S mindazon sebészeti főnjáró betegek, akiket még ez sem elégít ki, a szanatórium teli-kertjén, az u. n. Rivierán át jutnak a liget szanatórium, fővárosszerte ismert gyönyörű ebédő és közhelyiségeibe, ahol a nap nagy részét kellemes szórakozással tölthetik el.

A minden ízében művészi intézet tervezői: Komor Marcell és Jakab Dezső építészek, kik méltán büszkék lehetnek ezen legújabb nagyszerű alkotásukra.

— **CSINOS, UGYES LEANY PIAC-UTCA 12. PAPIR-ÜZLETBE FELVÉTELIK.**

— **Nyilvánosk öszönel.** A Szabad Iskola céljaira részben páholy-jegyeik megváltása, — részben pedig jótékony adomány címén Tüdős Kata urleány 5, Harsányi Jolán urleány 6, Lukács Dóriné urnő, Sonossy László, dr. Spitz Lipót, Szántó Győző, Lőfkovits Arthur és David Nándor urak 10—10, Szabó Henrikné, Tóth Istvánné urnők, dr. Freund Jenő, Haranghy Gy. és Rauch Arpád urak 20—20 kornát voltak szívesek hozzájárulni. A szíves adományokért e helyen is hálás köszönetet mondok a Szabad Iskola vezetősége nevében: dr. Kovács Gábor, tktár.

— **A háziasszony távollétében.** Bakosi Istvánné Kut-utca 30. számú lakosnő valamiért átment a szomszédjához. Amikor körülbelül egy óra múlva a lakására hazatért, otthon kelemetlen meglepetés érte. Vaia ki ugyanis az ő távollétében ellopott egy értékes, bordó paplant. — A tolvaj azonban nem elégedett meg a paplannal, hanem magával vitt egy dupafedelű férfi zseborát is, amely az asztalra volt téve. Bakócziné az ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségen.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csúszos és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a «**Moll-féle francia «borszesz»-szel** gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára **2 korona**. Szétküldés naponként utánvétellel **Moll A.** gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben halálrozottan **Moll-féle** készítmény kérendő az ő gyri jelvényével és aláírásával.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Goldstein Béla fráv. munkást a tegnapi nap folyamán olyan baleset érte, amely a szerencsétlen ember halálát idézte elő. Ez a Goldstein a gépjármű műhelyben volt alkalmazva és ma kirendelték, hogy egy vasuti kocsi tetején valami bádogos munkát végezzen. Goldstein a megbízatáshoz híven, fel is ment a kocsi tetejére, de alig ért fel, már is megcsúszott és pedig annyira és oly erővel, hogy teljesen egyensúlyát veszítve, hanyatt esett a kocsi tetejéről le a földre. — Goldsteint súlyos sérülésekkel vitték el a mentők. A szerencsétlen ember pár órával a baleset után agyarázkódás következtében meghalt.

— **A tornaegylet mai művész-délutánja** iránt óriási az érdeklődés. Mióta a műsor részletesen közreadta a rendezőség, az érdeklődés még fokozottabb mértékben nyilvánult meg. A műsor kiváló gonddal van összeállítva és aréllott, hogy nem sablonszerű, élvezetes és szórakoztató. A fővárosi vendégek, Komlósi Emma, Sándor Mária, Róna Dezső tegnap este a gyorsvonattal már megérkeztek. Jegyek 10 óráig Békés Lajos és Tolnai Dániel főtéri üzletében kaphatók és d. u. 4 órától kezdve a pénztárnál. A hangverseny 5 órakor kezdődik.

— **A Papp Tus,** szintársulatunk népszerű tagjának az arcképét közli a Debreczeni Szele e heti számának boríték-lapja s adja a «Györgyike drága gyermek» méltatását, szövegét és színlepiját. A vezető-cikket Herczegh Ferencz írta, akinek arcképe díszíti Szathmáry Zoltán lapját. A lap rovatcíméi is csupa művészi műlusztrációk. Bródy Miksa novellát, Faragó Jenő, Tárnay Iván, Nemo verseket írtak a lapba. A hét eseményeit szellemes, aktuális cikkeiben kapja az olvasó s a helyi író-gárda legjobbjait látták el az időszéri rovatokat. A lap a trafikokban 30 fillért kapható, előfizetési ára negyedévre 3 korona.

— **Egy nem becsületes megtaláló.** Bancsek Zsófia helybeli lakosnő panasztolta a rendőrségen, hogy elvesztette az aranyóráját. Altitása szerint hazafelé menet, utközben vesztette el az órá. A lakása kapujába érve, már észrevette a vesztetést s az óra keresésére is indult azon az uton, amelyen azelőtt jött volt. Az órának azonban csak hült helyét találta, s ebből következtet arra, hogy valaki már akkorára megtalálta és jónak látta aztán elvitajdonítani.

— **Fehérneműek kőrül.** A rendőrségen feljelentést tett Groszmann Lajos Kossuth-utcai lakos Klein Mihályné himzőnő ellen. Kleiné himzőessel foglalkozott s mint ilyen el-aljárt házakhoz, hogy himzéseket vállaljon. Groszmann fehérneműket adott át Kleinének, hogy ezekre himzezen. Egy hétre a megbízás után Groszmann türelmetlenkedni kezdett s mivel nem kapta meg a fehérneműket, ő maga ment el utánuk. Legnagyobb meglepetésére azonban Kleiné hallani sem akart a fehérneműk átadásáról. Azzal váasztott, hogy ő semmiféle fehérneműekre nem emlékszik, amelyeket neki Groszmann valamikor is átadott volna. Groszmann erre tette meg aztán a feljelentést.

— **Csak Mantner-féle magvakat vásárolnak** hegyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy az csakis a magvak rovására és vevők kárára lehetséges.

A vihar.

Össze gyűjtött történet: **ROBERT OSZKAI**

Folytatás.

Sliwin magában ment, szilárdan és felemelt fővel; nedves fényű szemei elnéztek a menetelő katonák fejei fölött, mintha kimagaslana mind közül.

Fájdalmas boldogsághoz hasonló, még és végzettszerű érzés töltötte el lelkét es emberfeletti gyönyörűséggel duzzasztotta.

— Ez a halál, melytől úgy féltem, — járta át a gondolat. — A vég... Mi baj van ebben? Meghalok, de ez nem irtózatos, még kevésbé jelentős!

Halványan és nagy távolban Sinotska, Lawrenko, Kotsajew és anyjnak arca tűnt fel előtte; a lelkébe néztek és eltűntek annak fehér fényességében. Egyedül volt; semmi a világon nem lett volna képes lelkének ünnepi, boldog és tisztult hangulatát megfontani, mely egy pillanatra felülemelkedett az élet minden vonatkozásain.

Kis téren, ócska félszer kőfala előtt állították fel — hol a kővek közül kiuto, ritkas tavaszi fü látszott — ez aztán hat fegyver cső-sora előtt magára hagyták.

— Nem is irtózatos és nem is esik nehezemre meghalni; ezen nem mulik semmi. Hogy erre előbb nem tudtam rájenni! — gondolta csendben, ámuló mosolygással és nedves fényű szemét szünetlen a katonákon és vékony fegyvereiken tartotta.

— Isten hozzád, élet! Nem bántak... Isten hozzád!

Agyulövés torpa hangja nyomult a levegőbe kerekén és rugalmasan s recseve patant szét a magasban. A hat fegyver dőreje elvegyült ebben.

Sliwin szétvetette karjait és a fübe bukkott. Egy pillanatra fájdalom és aggodás villogott még élénk szemében, de aztán rögtön a halál nyugodt, szigorú képe jelent meg az arcán.

A katonák körülállták. Mintha várnának még valamit, aminek megtörténtét az a különös érzésük sugallta, melyet ez a sajtóságos, haott ember váltott ki: durva lelkűbbő.

Elmentek anélkül, hogy megérintheették volna. Teteme sokáig feküdt a félszernél, a fűben, holt szemei a messze kék égre meredtek és karjai ki voltak tárva, mintha magához akarná ölelni az egész szép, sugárzó és ragyogó világot ezen a meleg tavaszi napon.

XV.

Már reggel volt. A mozdony iszonyu erővel zakatolt és dűbörgött előre és hatalmas, szürke földet, nedves nyírfák, ázott táviróoszlopok és őrházak tetői szálltak el mellette. — Minden hideg volt és nedves. Az emberarcok, a fák és a mozdony fénylő fémrészei. A füst, mint párás felhőnyok, ereszkedett az elszórt bekrakra és lassan foszlott el a távoiban....

Folytatjuk.

Folytatás
VOITH GYÖRGY.

Nyílttér.

Serravalló

Vasas Rina-bor.

Kitűntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat. Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:00 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Számtalanszor bevált

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚVIZ

A nagy egészséges
húgyhomoknál és
bálya-hurutnál,
mint a húgyzsavat
megkötő szer.

ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA és MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Lónyay-
UTCAK SARKÁN
HUNGÁRIA-MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

POLGÁR-féle SÉRVRÖTŐR

m. kir. szabadalmazott

Haskötők
Múláb és
mükéz
Irrigator-
fecskendők
Diana-öv
(havibaj el-
leni kötő)
Suspensorium
(heretartók)
Egyenesartók
Gummiharis-
nyák
Kötőszerek és
Betegápolási
tárgyak
Valódi francia
övszerek
(legkiválóbb pá-
risi gyártmány.)

Polgár Sándor orvosi műszer- és
kötszergyárosnál.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.

Kérjen képes ingyen árajegyzéket a kívánt tárgy megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése esetén 10 százalékos engedmény Debreczen olvasóinak.

Gutmann Testvérek kőszénbányái

BUDAPEST, V., MÉRLEG-
UTCA 12. — 1912. MÁJUS
ELSŐJÉTŐL V., BELA-U.
o HATODIK SZÁM o

ELŐRENEDŐ POROSZ durab-, kocka- és dí-
szán-, szoba és konyha tüzésre. Ostbau-Dombrau
durab-, kocka-, dí- és aknászén, gép és kazán
tüzési célra. — Ostbau mosott, finom és dur-
vaszemű KOVÁCSSZÉN. Drenkival szem ipari
célokra, saját gőzcsínkel szállítva. — Ostrau-
dombrau PIRSZÉN, öntőde és szivógázmotor
célokra. — OSTBAU KŐSZÉN-BRIKETT, 3
kilogrammos darabokban, lokomobil és szobá-
gépek tüzésére, minden vasúti és hajóalkalmazásra
szállítva.

Előleg

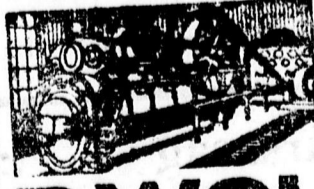
ez évi gabona termésre,
új bérletek és birtokok

teljes felszerelése előnyös feltételek
mellett:

Magyar Gazdák Hitelintézete r.-t,
gazdasági osztálya

BUDAPEST, V. KÁLMÁN-UTCA 15.

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
budapesti képviselője: Boros Artúr okl. gépészmérnök
Károlyi u. 33.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás FEDÁK Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns töl a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi
a bőrt

Mert a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,
mint egy 30 fillér-ért
más doboz

ebben a drága vi-
lágban az egyedüli olcsóság

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**

**MIND
KA**

A brüsszeli kiállításon **GRAND PRIX** kiüntetés

BRONS-MOTOR

Német-országban az összes versenyzők közli 10,000 Márka díj győztese.

A Diesel-motor legelőkeltebb újítása

<p>Minden pillanatban üzemre kész. Nincsen gyújtó készüléke. Nincsen légszivattyúja</p>	<p>A legegyszerűbb szerkezetű motor.</p>	<p>A legegyszerűbb és legelőkeltebb magas nyomán nye solajmotor. 4 lóerőtől kezdve minden nagyságban.</p>
---	--	--

Laurin és Klement r.-t. BRONS motorgyárának vezérképviselője
CSILLAG SÁNDOR Budapest, V., Ország-ház-tér 4. (Szomben az Andrássy-szoborral.)
Telefon 178-29.

1878-1912

KELETI J.

budapesti cég (IV. Koronaherceg utca 17.)
orvos-sebészeti műszerek és kötszerek gyára

ez idén üli meg fennállásának 34. évfordulóját.
A cég ez alkalommal egy a maga nemében páratlan,
dus, ábrás jubileumi árjegyzéket bocsát ki,
amely ezen szakmában minden tudnivaló,
legmodernebb újdonságot tartalmaz, szak-
szerűen rendezve és megmagyarázva és
melyet bárkinek - kívánatra - ingyen
és bérmentve küld.

A cég főiskkei és specialitásai:

- Hygiéniai gummiárak.
  - Cs. és k. szab. sérvkötők.
  - Testgyógyító gépek.
  - Műtűk és műlábak.
  - Műtűzők, haskötők, mellfűzők, mell-tartók, hátegyenesítők
  - Gummi-görceér-harisnyák.
  - Gyógyvillanykészülékek.
  - Betegápolási és a beteg kényelméhez szükséges, kozmetikai-, utazási-, mas-sage és manüüre cikkek.
- ÜZLETI ELVEI:** Gyors és pontos kiszol-gálás, szakszerű elintézés, jutányos gyári áruk, legelőkeltebb hazai ipar!

Egy okos fej

els. járítja azon vi mányokat melyekkel a tápszerekémi a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Getker sütőpora á 2 f. élesztő pótlással szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, vala-mint mindennemű süteményeket és részleteket lazabbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emész-tetővé tesz.

Dr. Getker pudringpora á 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőttek-nek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóéledelt nyújt.

Dr. Getker vanillincukra á 12 f. csoko-láde, tea, pudring, tej, mártás és creme vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet Egy csomag tartalma 2-3 jó vanilli -esőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon Kapható minden elelmi-szer üzletben, valamint drogériában. V nyek ingyen

Dr. GETKER, Baden-Wien.

CSEPLÓGARNITURAK

- Teljes garancia tiszta cséplésért.
- Legnagyobb munkateljesítmény.
- Egyszerű kezelés.
- Feltétlen megbízhatóság.
- Erős, szolid munka.
- Kevés benzinfogyasztás.
- Több ezer műszaki és ellenőrző levél.

NAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
részvénytársaság elnöke
MAYER gépgyár, vas- és fémáruháza
r.-t. Szombathely Budapest

Ma már általánosan elismert tény,
hogy a „MAYER” motorok a jók
között a legjobbak.
Saját érdekében kérjén
mag me tőlünk árjegyzéket.

Raktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 61.

:: Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaság ::

Telefon szám: 10 60. DEBRECZEN. Sürgőnycim Patkógyár.

Csatornázási, vízvezetési és központi fűtési osztályunkat ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Osztályunk vezetésével egy kiváló szakférfiut biztunk meg s egy a legegyszerűbb, mint a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkálatok végzését felelősség mellett vállaljuk.

Mérnöki terveket és költségvetéseket díjtalanul készítünk. Nagy raktárunkban hapható minden e szakmába vágó anyag és felszerelés.

Betongyárunk készít mindenféle drótbetétes ciseller és csőmőszölit csöveket, idomdarabokat, aknákat, kutgyűrűket, műveket, lép-csöket stb. stb. Vállal minden e szakmába vágó munkálatokat.

:: Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaság ::

Iroda és üzlet: Hatvan-utca 53. szám. Telefon 811.

Gyárialep: Homokkert, Hid-utca 4. sz. Telefon 10 - 60.

Schaumburg-Lippe Herceg Beremendi portlancement és mészművei
 Kereskedelmi igazgatóság:
P. E. C. S., Indóház-utca 42. szám.
 Művek: **BEREMENDI.**
 Kifünő minőségű és páratlanul szép színtű **portlandcement és fehérmészgyártása,** valamint géppel zuzott kavics és nyers mészkő előállítására.
 Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.
 Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívtá ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.
Pontos és gyors kiszolgálás!

Nemi bajoknál, hügyesólyás, tripper-kankónál csakis **ILLES-ANTAL** gyógyszertára Szabadka. **ILLES ANTAL** gyógyszertára Szabadka.

Neubauer János
 sodronyműgyáros
 a Stenczinger-ház lebontása miatt **irodahelyiségét és raktárát** a gyártelepre helyezte át.
Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Debreczen
Belvárosi Takarékpénztár
 részvénytársaság
intézeti helyiségét I. év május hó 1-étől **Piac- és Arany János-utca sarkán levő Csanak-ház 1-ső emeletére helyezi át.**

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.
 Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kenes hévízű** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások; uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kifünő eredményel használatnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés intényos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.
 az igazgatóság.

Csak a Vulkán szén-vasaló jól

A fekete nyílak, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólerhetetlen itagszerű légvonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyformán tüzes. Közöséges faszénnel fűthető, még sincs széngáz! **Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás!** A ruhák kitégetése vagy kezek megégetése kizárva. **Világszabadalom!**
 Ára szabadalmazott kézvédővel együtt: csiszolva **6.50 K**, nikkelezve **7.50 K**, elpusztíthatatlanul zománcozva **8.50 K**. Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-tulajdonos:
Arak és Fehér
 Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.
 Telefon: 86-87.   Telefon: 86-71.

130 saját fiókraktár a bel- és külföldön

Elsőrangú elegáns és jutányos a Turul-Cipő

TURUL cipőgyár r.-t.
 TEMESVÁR.
 A monarchia legnagyobb cipőgyára.
 Főraktár Debreczenben:
PIACZ-UTCZA 48.
 Telefoa: 691.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma csúz, köszvény, isiász, fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolincukorka és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINNAK az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 80 fill., próbatíveg 50 fillér, a Borolincukorkának ára 20 és 40 fillér, a Borolin háziszappanának darabonként 30 fill. és a piperezszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANO** gyógyszerészeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J.** kereskedő uraknál, **Ermihályfalván: MÁTRAI AKOS** gyógyszerésztárában. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Valódi brünni szövetek
 az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.
 Egy szelvény 7 kor.
 3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
 teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
 (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 17 kor.
 elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.
 Egy szelvényt fekete szalagruhához 20.- K-ét,
 anélkül felöltőszövetet, hariszlakóként, szalag-
 kamagant stb. árán látható két méter megválasztású és
 azoldó cég mindent ismert posztógyári raktár
Siegel-Imhof Brünn.
 Mindezt legyőz és bórmentve.
 Az előzők, a melyeket a magánvívó újak, ha
 szövetességétől kivonva Siegel-Imhof cégnek,
 a gyári piacra rendel meg, igen jóválasztok.
 Szabott, legelősebb árak. Örökös válasszok.
 Mindezt, egyenes megválasztás, még a legelősebb
 rendelésnél is, teljesen írta árban.

HIDVÉGER ANTAL Foglalkozik
 bank és váltóüzlete
 az összes bankügyletekkel
 Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
 TELEFON 416. szám.

CLIMAX
 Nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
 Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 ló-
 erőig :: erőig ::
 legelősebb és legmegbízhatóbb
 Üzemeltetését biztosítják.
 Üzemeltetés legelősebb 1-2 ill. Allandóan zavartalan
 Üzemeltetés! - Pénzügyi felügye-
 let nélkül! Egy szerű kezelés! Sok száz gép üzemben!
 Kétszázötven és átlapok díjmentesen.

A Debreczeni butorkészítő asztalosok áruccsarnok szövetkezete
 mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
 Telefon 129.
 Hunyadi-utca 17-19. szám.
 Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt áruccsarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmerészebb szabott árban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésre, a legelősebbtől a legelősebb kivételig. Megtekintés minden vételkényszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Ludaser Janos
 !Megnyilt női, pipere csipke és rövidáru üzlete !Megnyilt!
 (Városház épület)
 Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyol harisnya és
 párisi ujdonságokban állandó nagy raktár.

Bachrich és Társa
 motorgyári fióktelepe
 Budapest, Szabadság-tér 17/00

Hirdetmény.
 A református egyháznak a Hatvan-utca és Egyháztér szegletén levő telken épülő bérházban a földszinten raktárral és pincéhelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá egy a földszinten, mint az első-, második- és harmadik emeleten fürdőszobávat, mellék helyiségekkel ellátott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház építő bizottság az eddig is megnyilatkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat szolgáltat.
 A tervrajzok az egyház hivatalában Hódy Béla levéltárnoknál, az építési irodában Tóth Istvánnál és Márton Imre ügyvédnél vannak letéve. Az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoztatást nyer a boltok méreteiről és tartozékairól, a lakosztályokról és mellék helyiségekről, továbbá az előirányzott bérösszegekről. Az ajánlatok a bérösszeg 10 százalékának bányompenzül letételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház-építő bizottsághoz terjesztik.
 A lakosztályok 1912. évi november 1-től adatnak bérbe; a boltok pedig 1913. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak úgy, hogyha augusztu 1-ig az állványok elbonthatók (nem lennének ezek lebontásáig legelősebb november 1-ig a bérösszegeből husz százalék engedmény datik.
 A bérház építő bizottság 1912-évi január hó 10-én tartott üléséből.
 Dicsőfi József
 lelkészelnök.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől Stockerauban.
 Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann**-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.
 Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.
 Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. - Ára tarsolyonkint phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50.
 Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél - utánvételt
Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.
 Kapható minden gyógyszerárban.

Ha „FORHIN“-nal permetez,
 mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
 Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatn I permetezhet vele! Semmi fűedéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **REZKENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN**-gyártól BUDAPEST VI., Váci-út 93.

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

Eternit-palával teljesen egyenlő erős, ruganyos és szép **palát**
 gyárthat bárki négyzetméterenként 80 fillérért.
 Gyárakat bevált szabadalmak szerint 50,000 koronától feljebb; I-a minőségért, teljesítő-képességért legmesszebbmenő garanciával berendez:
Kende Márton műszaki vállalata Budapest, VI., Szondy-utca 60. sz.

Meghívó!**A Debreczeni Csizmadia Árucarnok Szövetkezet**

1912. ápril 3-án, szerdán délelőtt 9 órakor az árucarnokban tartja

XXXVI. ÉVI

Rendes Közgyűlését

amelyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság évi jelentése.
2. Az 1911. évi zárszámadás betérjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése s a felmentvény megadása.
4. Az 1912 évi költségelirányzat megállapítása.
5. A háztartási földek eladása.
6. Az alkalmazottak díjazásának rendezése.
7. Három felügyelő-bizottsági tag egy évre választása.
8. Sorrend szerint kilépő 3 vál. tag helyének 3 évre betöltése.
9. Kérvények.
10. Indítványok, melyek a gyűlés előtt 8 nappal elnökhöz beadattak.
Debreczen, 1912. márczius 17.

Az igazgatóság.

A debreczeni „Csizmadia Árucarnok Szövetkezet“ XXXVI. évi zárszámadása 1911. január 1-től december 31-ig.

VAGYON.

Mérleg.

TEHER.

		Kor.	fil.	Kor.	fil.			Kor.	fil.	Kor.	fil.
Ingtalanok:						*1	Alaptőke (350 drb. üzletrész á 800 K)			280000	-
1	Csapó-utcai ház, ondódi és újosztású földje			549803	84	2	Jelzálogkölcson			8087614	
2	Készpénz			856	81	3	Függőkölcson			7000	-
3	„Korona“ vendéglő felszerelése			367	45	4	Veszteségi tartalék			161206	
4	Átmeneti jelzálog			2390	-	5	Kossuth-szoboralap			500	-
						6	Átmeneti házbérek			900	
						7	Ingtalanok árhullámszási tartaléka .			18171391	
						8	Függőkölcson tartalék			81599	
				553418	10					553418	10

KIADÁS.

Eredmény-Számla.

BEVÉTEL.

		Kor.	fil.	Kor.	fil.			Kor.	fil.	Kor.	fil.
1	Jelzálogkölcson			7175		1	Egyenleg áthozat a múlt évről . .			1222	72
2	Állami és egyéb adók			3643	12	2	Házjövdelem	9658	44		
3	Tiszti fizetések			966	50	3	Földjövdelem	1837	-	11495	44
4	4 drb. üzletrész beváltatott	1110	-			4	3 drb. üzletrész kibocsátatott . .			900	-
5	Veszteségi tartalékra 3 üzletrész után	90	-	1200	-	5	Vegyesek			428	08
6	Kamatok			204	81						
7	Leírások a „Korona“ felszereléseiből			40	82						
8	Függőkölcson tartalékra			815	99						
				14046	24					14046	24

Debreczen, 1911. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG:**Debreczeni Károly,**
alelnök-ellenőr.**Szabó József,**
elnök-pénztárnok.**Szabó Sándor,**
jegyző-könyvelő.

Jelen számadást és mérleget helyesnek, a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk:

Debreczen, 1912. márczius 14.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:**Bartha János,****Bihari Mihály,****Nehéz József.**

* A Szövetkezetnek 1910. év végén volt 351 tagja, ugyanannyi üzletrésszel, mivel az alapszabályok értelmében minden tag csak egy üzletrésszel bírhat.

Az 1911. év folyamán belépett 3 tag, kilépett 4 tag, maradt az év végén 350 tag ugyanannyi üzletrésszel.

Bál után

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Hatvan-utca 11.

összes ruháimat

tisztítás végett
Hrabéczyhez küldöm.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bulorokai, konyhaberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

Szoba és konyhából álló lakást adok
egy szoba takarításáért egyedülálló,
rendes foglalkozással bíró nőnek.
Jelentkezni lehet aaponta 9-12. és
3 5 Cim a kiadóban.

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel leg-
jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
szágos hangjegykölcsönző intézet, Anorássy-

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csi-
mászárba való erős papiros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

URINÓ, irodai gyakorlati, gépirásban jártas,
megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

FIATAL gyermektelen házmester felvétetik Dara-
bos-utca 7.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.

Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1.60

Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. . . . . K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Előkelő, csendes, központi fekvés, szabad
kilátással a Dunára és a budai hegyekre;
az „ngol Királyné” és „Hungária” szállók
közelében. A földalatti és városi villamos
megállóhelye tőszomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára
külön e célra épült helyiségben, elegáns új
berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg
és melegvíz vezeték minden szobában; vil-
lanvilágítás; fürdők; folytonos lifszolgálat.
Külön lakosztályok beépített fürdőszobával.
Társalgó és ebédlő termek, olvasószoba.
Elismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176-63.

Stern József és Testvére

kefegyár r.-t. városi raktára
Telefon 250. Piacz-utca 22.

Ajánlja:

saját gyártmányú legfinomabb kefeárni,
a legolcsóbb gyári áron. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajtűk, bőráruk, acélárk.
Parfümök, szappanok és mindenféle tolette
cikkek

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása
a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK,
gyomorhev, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom,
VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI
BETEGSEGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta
mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Mol-
A. védjegyét tünteti fel és
a Moll-féle sósorszesz
nevezetesen mirta fájdalom-
csillapító bedörzsölésiszte-
köszvény, csusz és a meg-
hűlés egyéb következményei-
nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
gyermek- és női szappan, a bőr gyökéres gondozására
és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle véd-
jeggyel van ellátva.
Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett
teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A.
aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét
állam szerezzé be

Eladok

átvészelt makkon telet

288 darab sertést,

melyek Kassa város erdeiben
március végén, vagy április
elején átvehetők.

Krigovszky János,
KALOCSA.

Legolcsóbb és
legjobb hatású

Hashajtó

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítménye-
ket. Fenti szer mentes minden káros alkotórész-
től, a legjobb sikerrel használják az altest
bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vértisztító
gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cuk-
rozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy
doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teljes
8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz
előre küldése mellett bérmentve.

Óvás!

Utánzóttól óvakodjunk
„Neustein Fülöp
hashajtó pilulái” tessék kérni!
Csak akkor valódi, ha minden dobozon
a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegye
a Philip Neustein gyógyszerész aláírása
fekete vörös nyomásban olvasható. A
keresék törvény által védett csomag-
jainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J.,
Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Kitünő

bihari mész

kapható bármely mennyiségben. —
10,000 kgr. ára 245 korona — a

Berettyóvilgyi Fa és Mésztermelő
Résznyttársaságnál, Csucsá.

Ingtalan eladás.

A berettyóvilgyi közbirtokosság
tulajdonát képező a község körül el-
terülő

házhelyeknek alkalmas

50 katasztrális hold legelő akár par-
cellázás folytán kisebb részletekben,
akár gyártelepnek t ljes egészében
örökáron eladó.

A község vasuti fővonal mentén
fekvő rohamosan fejlődő 9000 lakossal
bíró nagyközség.

Felvilágosításokat a közbirtokosság
elnöksége ad.